

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY

METODICKÁ POMŮCKA K PŘIJETÍ A VYŘIZOVÁNÍ ELEKTRONICKÝCH PETIC

(PRO ORGÁNY VEŘEJNÉ MOCI)

Praha, březen 2022

Zpracoval: odbor voleb (ve spolupráci s odborem eGovernmentu), Ministerstvo vnitra

OBSAH

SE	ZNAN	1 POUŽITÝCH ZKRATEK	2
1	ÚV	OD	3
2	PRO	DCESY NA STRANĚ OBČANŮ	4
	2.1	Založení petice v Portálu občana	4
	2.2	Podepsání libovolné petice v Portálu občana	4
	2.3	Odvolání podpisu u petice v Portálu občana	4
	2.4	Podání petice	4
	2.5	Zobrazení seznamu zveřejněných petic na gov.cz	4
3	PO	PIS PROCESŮ NA STRANĚ ORGÁNŮ VEŘEJNÉ MOCI S METODICKÝMI DOPORUČENÍMI	5
	3.1	Přihlášení do nástroje ePetic	5
	3.2	Kontrola petice, která obsahuje podpisy získané jen pomocí Portálu občana	5
	3.3 archů	Kontrola hybridní petice – část podpisových archů v listinné podobě a část podpisových v elektronické podobě	6
	3.4	Postoupení petice	7
	3.5	Ohlášení nezákonné petice odboru voleb MV a další postup OVM	7
4	PET	FICE V JINÉM REŽIMU NEŽ PODLE ZÁKONA O PRÁVU PETIČNÍM	8
	4.1	Petice směřující do oblasti samostatné působnosti obce	8
	4.2	Petice na podporu kandidatury kandidáta na prezidenta republiky	9
5	КО	NTAKT	9

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

Zkratka	Popis
MV	Ministerstvo vnitra
OVM	Orgán veřejné moci
JIP	Jednotný identitní prostor
KAAS	Katalog autentizačních a autorizačních služeb

1 <u>ÚVOD</u>

Dne **1. února 2022** nabyla účinnosti změna zákona č. 85/1990 Sb., o právu petičním, kterou byl do zákona vložen § 6a:

§ 6a

(1) Ministerstvo vnitra umožní k sestavení petice, opatření podpisů občanů pod ni a doručení petice státnímu orgánu využít jím vytvořený nástroj pro sestavování elektronických petic (dále jen "nástroj").

(2) Podpis občana pod peticí se v nástroji nahrazuje prohlášením o podpoře petice potvrzeným občanem s využitím prostředku pro elektronickou identifikaci vydaného v rámci kvalifikovaného systému elektronické identifikace alespoň na úrovni záruky značná.

(3) Údaje vedené v nástroji o petici a o počtu podpisů občanů pod peticí jsou veřejně přístupné.

(4) Ministerstvo vnitra umožní tomu, kdo petici v nástroji sestavil, obstarat si elektronický výpis ze zápisu o petici obsaženého v nástroji. Elektronický výpis obsahuje údaje o občanech, kteří petici svým podpisem podpořili, stanovené v ustanovení § 4 odst. 1 a údaje stanovené pro podpisové archy v ustanovení § 4 odst. 2.

(5) Zjistí-li Ministerstvo vnitra, že petice sestavená v nástroji odporuje ustanovení § 1 odst. 3 nebo 4, neumožní další využití nástroje k opatření podpisů občanů pod ni a doručení petice státnímu orgánu a vyrozumí o tom prostřednictvím nástroje toho, kdo petici v nástroji sestavil.

Ministerstvo vnitra na základě tohoto ustanovení vytvořilo a dále bude spravovat nástroj pro sestavování elektronických petic, opatření podpisů občanů pod ně a doručení petic státním orgánům, resp. orgánům veřejné moci (dále jen "nástroj ePetice").

Tato metodická pomůcka je určena pro orgány veřejné moci, kterým může být doručena elektronická petice vytvořená v nástroji ePetice.

Zakladatel petice (případně petiční výbor) si bude moci vybrat, zda upřednostní sestavení petice a sběr podpisů v listinné podobě, elektronické podobě prostřednictvím nástroje ePetice v Portálu občana nebo oba přístupy zkombinuje.

2 PROCESY NA STRANĚ OBČANŮ

2.1 Založení petice v Portálu občana

Zakladatel petice, kterým může být fyzická i právnická osoba (podle § 1 odst. 1 a 2 zákona o právu petičním), může založit petici v nástroji ePetice prostřednictvím Portálu občana, kam se přihlásí pomocí své elektronické identity (ztotožnění alespoň na úrovni značná). V případě právnické osoby se jedná o osobu oprávněnou jednat jménem právnické osoby, tj. statutární orgán.

Zakladatel musí při založení petice v nástroji ePetice vyplnit formulář s požadovanými údaji. K petici může připojit přílohy (s omezením max. počtu 10 souborů a max. velikosti souboru 15 MB). V návaznosti na vyplnění formuláře se automaticky vygeneruje identifikátor petice (ID). Takto připravenou petici může zakladatel petice zveřejnit ke sběru podpisů.

2.2 Podepsání libovolné petice v Portálu občana

Při přihlášení do Portálu občana (ztotožnění alespoň na úrovni značná) dochází k ověření totožnosti občana rovnocenným způsobem, jako v případě předložení dokladu totožnosti (ve smyslu zákona č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů). Díky tomu nástroj ePetice automaticky "ohlídá", aby tutéž elektronickou petici nepodpořil stejný petent více než jedenkrát.

2.3 Odvolání podpisu u petice v Portálu občana

Svůj elektronický podpis může petent prostřednictvím nástroje ePetice v Portálu občana rovněž odvolat, dokud petice není uzavřena pro sběr podpisů.

2.4 Podání petice

Po ukončení sběru podpisů na elektronické petici zakladatel petici v nástroji ePetice uzavře a podá orgánu veřejné moci (adresátovi petice) elektronicky prostřednictvím datové schránky zakladatele, integrované do Portálu občana. Případně petici podá osobně nebo poštou na podatelnu OVM.

2.5 Zobrazení seznamu zveřejněných petic na <u>gov.cz</u>

Na Portálu veřejné správy bude veřejný seznam petic, kde se každý může seznámit s obsahem petice a u každé petice bude uveden počet aktuálních podpisů (nikoli jednotliví petenti).

3 <u>POPIS PROCESŮ NA STRANĚ ORGÁNŮ VEŘEJNÉ MOCI</u> <u>S METODICKÝMI DOPORUČENÍMI</u>

3.1 Přihlášení do nástroje ePetice

Na adrese <u>https://epetice.gov.cz</u> je přihlašovací stránka do nástroje ePetice. Úředník, který petici vyřizuje, se musí přihlásit prostřednictvím JIP/KAAS, využije tedy stejný způsob identifikace a autentizace, jaký používají pracovníci OVM při přístupu do Czech POINT. Přesný postup přihlášení je popsán v Tabulce č. 1 na str. 10.

Po přihlášení se úředníkovi zobrazí seznam petic adresovaných a podaných danému orgánu veřejné moci. Zde se může úředník podívat na detail petice, který obsahuje údaje:

- > Název petice
- ID petice
- Datum založení petice
- > Zakladatel petice (jméno, příjmení, adresa trvalého pobytu)
- Členové petičního výboru (jména, příjmení, adresy trvalého pobytu všech členů petičního výboru, pokud je petiční výbor ustanoven)
- Adresát petice
- > Text petice a přílohy
- Seznam petentů (jména, příjmení, adresy trvalého pobytu petentů)

V případě, že pracovník OVM, který petici vyřizuje, nemá přístup do JIP/KAAS, může nouzově pro kontrolu využít stejného přístupu, jako má veřejnost z <u>gov.cz</u>, nebo využije *Elektronického výpisu ze zápisu o petici*, který je součástí podání petice do datové schránky orgánu veřejné moci.

3.2 Kontrola petice, která obsahuje podpisy získané jen pomocí Portálu občana

Podání petice vytvořené v nástroji ePetice může proběhnout z pohledu OVM dvěma způsoby:

- > Doručením Elektronického výpisu ze zápisu o petici do datové schránky OVM.
- Osobním doručením, případně poštovním doručením výpisu ze zápisu o petici přímo na podatelnu OVM nebo konkrétní osobě působící na OVM, a to v listinné podobě nebo na elektronickém nosiči.

Kontrola petice v nástroji ePetice:

- > Úředník vybere petici, kterou chce zkontrolovat, a zobrazí si detail petice.
- Zkontroluje, jestli neodporuje ustanovení § 1 odst. 3 a 4 zákona o právu petičním. (Pokud odporuje, další postup popsán v <u>kap. 3.5</u>)
- Zkontroluje, jestli věc patří OVM, jemuž je adresována. (Pokud nepatří, další postup popsán v kap. 3.4)
- Zkontroluje další náležitosti petice obdobně dle postupů, které má OVM nastaveny pro kontrolu petic v písemné podobě.

Výhodou kontroly petice přímo v nástroji ePetice je, že není třeba kontrolovat duplicity v seznamu petentů a ověřovat identitu petentů. Nástroj ePetice zajišťuje, aby každý občan mohl podpořit petici jen jednou, a napojením na základní registr obyvatel automaticky ověří identitu petenta, který petici elektronicky podpořil.

Vyřízení petice a odpověď zakladateli petice:

- Petice se vyřizuje dle postupů, které má OVM nastaveny pro proces vyřízení listinné petice.
- Při odpovídání zakladateli petice rovněž postupuje daný OVM dle svých vnitřních předpisů.

Do nástroje ePetice není třeba po vyřízení petice nic dalšího zaznamenávat.

3.3 Kontrola hybridní petice – část podpisových archů v listinné podobě a část podpisových archů v elektronické podobě

Může se stát, že zakladatel petice (popřípadě petiční výbor) zvolí variantu, kdy jsou k petici sbírány podpisy v listinné podobě i v elektronické podobě pomocí nástroje ePetice. V takovém případě může být petice podána fyzicky i elektronicky, což s sebou nese další požadavky na kontrolu a vyřízení petice:

- Posouzení, zda se jedná o stejnou petici Při kontrole musí daný OVM posoudit, zda se listinná a elektronická verze neliší základními parametry a obsahem. Pokud se neliší, jedná se o jednu petici a lze tato podání sloučit.
- Kontrola duplicit podpisů U souběhu listinných a elektronických archů je větší riziko výskytu duplicit. Doporučujeme při kontrole vycházet z elektronických archů, kde je unikátnost garantována nástrojem ePetice, a k těmto archům odkontrolovat podpisy z archů v listinné podobě. Vzhledem k tomu, že zákon o právu petičním nevyžaduje k podání petice určitý počet podpisů, není kontrola duplicit podpisů nezbytná a slouží spíše jen ke zjištění

počtu podpisů z hlediska toho, jaký počet osob za peticí stojí, tj. z hlediska "síly" petice.

Dodržení lhůt - Pokud doručení petice proběhne v elektronické i listinné podobě, měl by OVM při vyřízení petice <u>dodržet stanovenou lhůtu, počítanou</u> <u>od podání petice, které bylo OVM přijato jako první</u>. Pokud bude tatáž petice předána OVM ještě jiným způsobem a v případě, že stanovisko k první části petice již bylo odesláno, lze se následně odkázat na odpověď vztahující se k "první" petici.

3.4 Postoupení petice

KROK 1: Postoupení v nástroji ePetice

Pokud úředník vyřizující petici zjistí, že věc nepatří do působnosti daného OVM, musí ji nejdříve postoupit příslušnému orgánu v nástroji ePetice následujícím postupem:

- > Úředník se přihlásí do nástroje ePetice.
- > Vybere petici, kterou chce postoupit a klikne na detail petice.
- > Klikne na tlačítko s nápisem "Postoupit petici".
- > Následně vybere OVM, kterému věc přísluší a volbu potvrdí.

Petice se tím objeví v seznamu petic příslušného OVM, do jehož působnosti věc spadá.

Na základě tohoto kroku dostane zakladatel petice notifikaci o postoupení petice, čímž OVM podle § 5 odst. 2 zákona o právu petičním splní svou povinnost uvědomit zakladatele petice o postoupení.

KROK 2: Postoupení pomocí spisové služby

Dále je důležité petici postoupit i pomocí spisové služby. Nástroj ePetice neumožňuje předání spisu, a proto tuto část procesu musí provést OVM stejným způsobem jako u petic v listinné podobě.

3.5 Ohlášení nezákonné petice odboru voleb MV a další postup OVM

Ministerstvo vnitra provádí v co možná nejkratší době od založení petice kontrolu, zda petice (včetně jejích případných příloh) neodporuje ustanovení § 1 odst. 3 a 4 zákona o právu petičním. Vzhledem k tomu, že se může stát, že zakladatel petice petici uzavře a podá adresátovi – cílovému OVM dříve, než MV dokončí vyhodnocení petice,

doporučujeme adresátům petice vždy ověřit, zda petice není v rozporu s výše uvedeným ustanovením zákona o právu petičním.

Pokud při kontrole petice úředník OVM zjistí, že petice odporuje danému ustanovení, kontaktuje s tímto zjištěním Ministerstvo vnitra na volby@mvcr.cz, aby zajistilo, že petice nebude veřejně dostupná. (Do e-mailu uvede také ID petice a název petice.)

Následně OVM postupuje podle § 3 odst. 3 zákona o právu petičním, tzn. do 30 dnů písemně odpoví tomu, kdo petici podal, v odpovědi uvede stanovisko k obsahu petice a případně důvod její nepřípustnosti (konkrétní porušení příslušného ustanovení zákona o právu petičním), což bude zároveň důvodem jejího nevyřízení.

4 <u>PETICE V JINÉM REŽIMU NEŽ PODLE ZÁKONA O PRÁVU</u> <u>PETIČNÍM</u>

4.1 Petice směřující do oblasti samostatné působnosti

Nástroj ePetice je určen pro podávání petic podle zákona o právu petičním. Nelze však vyloučit, že občané využijí tento nástroj i pro jiná podání. Pokud je petice sice podaná v nástroji ePetice, ale je adresovaná orgánu územní samosprávy (požaduje projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou nebo zastupitelstvem obce), postupuje se při vyřízení petice podle příslušného zákona (např. § 16 odst. 2 písm. f) zákona o obcích). S ohledem na to, že zákon o obcích sám stanoví jen způsob projednání, nikoli však způsob podání, máme za to, že je při podání petice do oblasti samostatné působnosti na místě subsidiárně aplikovat zákon o právu petičním.

Z věcného hlediska totiž ani podání podle § 16 odst. 2 písm. f) zákona o obcích (obdobně pak v zákoně o krajích a zákoně o hlavním městě Praze) nejde o nic jiného, než o obdobu petice podle zákona o právu petičním, která však na rozdíl od zákona o právu petičním nesměřuje do oblasti výkonu státní správy (do výkonu přenesené působnosti obcí), ale do oblasti výkonu samostatné působnosti. Pokud však zákon o obcích sám nestanoví podrobnosti podání (ani podrobnosti o tom, které údaje mají o sobě petenti uvést), nelze podle názoru Ministerstva vnitra odmítnout podání, které v této věci bude podáno způsobem a s údaji podle zákona o právu petičním. I podání učiněné s využitím elektronického nástroje je tedy podle názoru Ministerstva vnitra třeba akceptovat, byť věcně nepůjde o petici podle zákona o právu petičním, ale o podání podle ustanovení § 16 odst. 2 písm. f) zákona o obcích (resp. obdobných ustanovení podle zákona o krajích a zákona o hlavním městě Praze).

Podání prostřednictvím nástroje ePetice je zárukou, že všechny podporující osoby byly identifikovány v základním registru obyvatel, že dosáhly věku 18 let a že každý se podepsal pouze jednou; orgán územní samosprávy však musí provést kontrolu, zda petent splňuje podmínku trvalého pobytu v obci/kraji (adresa trvalého pobytu petenta je však součástí výpisu a jde o systémem ověřený/propsaný údaj), resp. zda v tomto území vlastní nemovitost (tento údaj bude třeba dohledat stejně, jako v případě listinného podání bez využití nástroje). Podrobnosti může obec/kraj upravit ve svých vnitřních pravidlech. Způsob vyřízení žádosti se řídí zákonem o obcích/krajích/hlavním městě Praze.

4.2 Petice na podporu kandidatury

Nástroj ePetice v Portálu občana **není určen** pro sběr podpisů na podporu kandidatury ve volbách (volba prezidenta republiky, volby do Senátu, volby do zastupitelstev obcí). Věcně jde o záležitost upravenou jednotlivými volebními zákony a odlišnou od běžné petice podle zákona o právu petičním. Současně volební zákony vyžadují i uvedení odlišných údajů o podporovatelích kandidatury, než se kterými pracuje nástroj ePetice. Rozdílnost postupů podle volebních zákonů a zákona o právu petičním aprobovaly i správní soudy (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. prosince 2012, č. j Vol 6/2012 - 28).

Ministerstvo vnitra však připravuje řešení, které by do budoucna elektronický sběr podpisů a podání elektronické petice na podporu kandidatury ve volbách umožnilo. Návrh bude pravděpodobně součástí připravovaného zákona o správě voleb a nelze s ním tedy ještě počítat pro volby do zastupitelstev obcí/Senátu v roce 2022, ani pro volbu prezidenta republiky v roce 2023.

5 <u>KONTAKT</u>

Ministerstvo vnitra

Odbor voleb náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4 Tel.: 974 817 361, 974 817 378 E-mail: <u>volby@mvcr.cz</u>

V případě technických problémů v nástroji ePetice se lze také obrátit na technickou podporu: portalobcana@mvcr.cz

Tabulka č. 1: Upřesňující návod pro přihlášení do modulu ePetice pro úředníky

 Mít zřízený účet v JIP/KAAS (<u>https://www.czechpoint.cz/as/login</u>) 				
2) Ve svém profilu v záložce Správa rolí mít v Přístupu do informačních systémů – ePetice (Ministerstvo vnitra) uvedeny role: Adresát petice, Přístupová role. Tyto role přiděluje lokální administrátor.				
Přístup do informačních systémů ? • Adresát petice • Přístupová role				
 Přihlásit se dvoufaktorovou autorizací, tzn. zvolit jeden z prostředků přihlášení: Certifikátem, OTP nebo NIA. 				
MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY				
Přihlášení do systému: ePetice				
Vyberte způsob přihlášení:				
Certifikátem pokud máte zaregistrovaný osobní certifikát ke svému uživatelskému účtu v Jednotném identitním prostoru (JIP)				
Jménem a heslem pokud nemáte zaregistrovaný osobní certifikát ani OTP ke svému uživatelskému účtu v Jednotném identitním prostoru (JIP)				
OTP pokud máte zaregistrováno přihlašování jednorázovým heslem (OTP) ke svému uživatelskému účtu v Jednotném identitním prostoru (JIP)				
NIA pokud se chcete ke svému užívatelskému účtu v Jednotném identitním prostoru (JIP) přihlásit s využitím elektronické identifikace prostřednictvím národního bodu (NIA) podle zákona č. 250/2017 Sb. Váš uživatelský účet v JIP musí být ztotožněn!				
Jménem a heslem >> Certifikátem >> OTP >> NIA >>				
Více informací k přihlašování naleznete v Návodech ke stažení na webu Ministerstva vnitra - <u>https://www.mvcr.cz/clanek/navody-ke-stazeni.aspx</u>				
konkrétně v souborech:				
III priblacani Cartifikatam 2020 10 21a ndf				
JIP pribleconi OTP 602Filler 2021 02 082 pdf				
JIP_prihlaseni_NIA_2021-01-12a.pdf				
Informace k OTP naleznete také na:				
https://www.czechpoint.cz/data/prirucky/files/prihlasovani_OTP.pdf				
a k NIA na: https://www.identitaobcana.cz/Home				